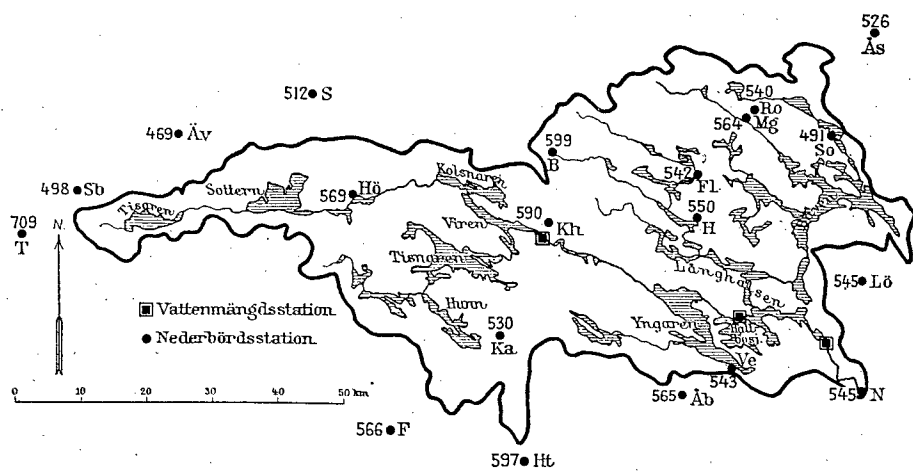

FÖRTECKNING ÖVER SVERIGES VATTENFALL

65. NYKÖPINGSÅN

MELLAN VIREN OCH MYNNINGEN

Kartblad 175/1934

Läge. Den del av Nyköpingsån, som här behandlas, omfattar sträckan mellan Viren och mynningen och har en längd av 70,8 km. Härav utgöres dock mera än hälften av sjöar belägna mellan flodsträckorna. Det tillhörande kartbladet har benämnts 65.1 Storhusfallet.

Området återfinnes på de topografiska kartbladen 56 Norrköping, 65 Vingåker och 66 Katrineholm i skala 1:100 000 samt dessutom på de ekonomiska häradskartorna över Södermanlands län i skala 1:50 000.

I administrativt avseende tillhör området Ö. Vingåkers, Stora Malms, Bettna, Vrena, Blacksta och Husby-Oppunda socknar av Oppunda härad, Årdala socken av Villåttinge härad, Björkviks, Halla, Stigtomta, Lunda, Nykyrka, Bärbo och S:t Nikolai socknar av Jönåkers härad, Råby-Rönö och Helgona socknar av Rönö härad samt Nyköpings stad i Södermanlands län.

Vattenrättsligt hör området till Söderbygdens vattendomstol.

Geografiska och geologiska förhållanden.

Nyköpingsån avvattnar ett område som till övervägande del är beläget inom det mellansvenska låglandet. Endast källfloderna i väster gripa in över högläntare trakter på Tivedens norra del, där de högsta partierna nå 150 à 200 m ö. h. Terrängen sjunker härifrån gradvis åt öster till omkring 50 m ö. h. inom de centrala och östliga delarna av området, där dock de stora sjödalarna i allmänhet ligga på avsevärt lägre nivåer. Sålunda ligger Båven 21 m ö. h. och Långhalsen samt Yngaren 19 m ö. h. Vattendelaren i norr emot Mälarens tillflöden följer den s. k. Södermanlands landhöjd, som sträcker sig från Öljaren fram till Gripsholmsviken på 60 à 90 m:s höjd ö. h. och är tämligen väl markerad. I väster går vattendelaren ävenledes över bergshöjder liksom på en kortare sträcka i söder, där den följer Kolmården. För övrigt är den föga markerad i öster mot Trosaån med flera mindre vattendrag och i söder mot Kilaån och tillflöden till Motalaström.

Området är småkuperat och genomskuret av dalgångar. I norr begränsas det av en av de stora mellansvenska väst-östliga förkastningarna, som följer Södermanlands landhöjd. En annan förkastning i samma riktning framgår längs sydstranden av Tisaren och Sottern. Dalgångarna äro ursprungligen sprickdalar, som uppressats och utvidgats genom inverkan av is och vatten, varigenom de erhållit den betydande bredd de ofta ha. Flera av de stora i nordväst-sydostlig riktning löpande dalgångarna har man velat tolka såsom floddalar uteroderade i preglacial tid av stora floder, vilkas nedre lopp sedermera avskurits genom de väst-östliga förkastningarna i Mälarbäcken. Den förhärskande dalriktningen är nordväst-sydostlig, men dessutom äro dalar med en emot denna vinkelrät riktning vanliga. Dalgångarna äro i stor utsträckning upptagna av sjöar.

Områdets berggrund består nästan helt och hållet av till urberget hörande bergarter. Vanligast är gnejsen, som förekommer i två huvudformer, dels grå till färgen med utpräglad skiffrihet och ofta utbildad såsom granatgnejs och dels röd med en så homogen sammansättning, att den vanligen benämnes granitgnejs. Särskilt inom övre delen av området finnas i gnejsen mindre fält av graniter och leptiter. Av intresse äro fyndigheterna av kornig kalksten och järnmalm, som på flera ställen exploaterats, samt de långa gångar av diabas som genomsätta urberget. Den märkligaste av de sistnämnda är den nära 4 mil långa och c:a 1 km breda gång, som från Öljaren sträcker sig i östlig riktning till trakten öster om sjön Örhammaren. Den bildar bergshöjder med branta sidor och framträder därför väl i terrängen.

Av områdets lösa jordslag är moränen allmänast. Den täcker berggrunden i ett mer eller mindre sammanhängande täcke, tjockare i sänkorna och tunnare på höjderna. Moränen är bildad av inlandsisen mot slutet av istiden och består av en osorterad blandning av block, stenar, grus, sand och lera. Då i moränmaterialet i huvudsak ingår den underliggande berggrundens sönderfallsprodukter är den kalkfattig och föga näringsrik. Den överlagras dock i mycket stor utsträckning och särskilt i dalgångarna av yngre sedimentära jordarter, i allmänhet bestående av leror, som utgöra en fruktbare och mera lättbrukad odlingsjord. Dessa avsattes i det hav, som efter istiden utbredde sig över hela området så när som på de högsta partierna i väster, den baltiska issjön, samt i detta havs senare utvecklingsstadier, Ancylussjön och Litorina-

havet. Lerorna hava inom området en mycket stor utbredning och utgöra inom flod- och sjödalarna det vanligaste jordslaget.

Rullstensåsar, bildade av isälvarnas deltan vid den mot nordväst successivt tillbakaryckande iskanten, och bestående av genom vattnets inverkan sorterat och avslipat material, sten, grus och sand, äro vanliga inom området. De följa i regel dalgångarna. De största och mest sammanhängande åsarna äro Kjula- eller Badelundaåsen, Strömsholmsåsen, Köpingsåsen och Katrineholmsåsen. Kjulaåsen följer Dunkerns m. fl. sjöars dalgång, Strömsholmsåsen går förbi Malmköping och uppträder längre åt sydost i form av isolerade partier omkring Båvens västra del, Köpingsåsen korsar Hjälmaren vid St. Sundby och när vid Eriksberg Nyköpingsåns dalgång, som den sedan följer till ett stycke norr om Yngaren, där den upphör. Katrineholmsåsen tillstöter den föregående vid Eriksberg. Utom dessa finnas flera andra mindre sammanhängande åsar eller åspartier, som alla sträcka sig i nord-sydlig eller nordväst-sydostlig riktning. Åsarna nå vanligen en höjd av 10 m, stundom ända till 30 m över den omgivande markytan. Ofta hava de ej någon tydlig åsform utan äro utbredda i fält eller uppdelade i en mängd skilda åspartier. I samband med åsarna finnas mosandsfält, bildade genom utsvämning. Dessa hava särskilt stor utbredning nordväst om Yngaren.

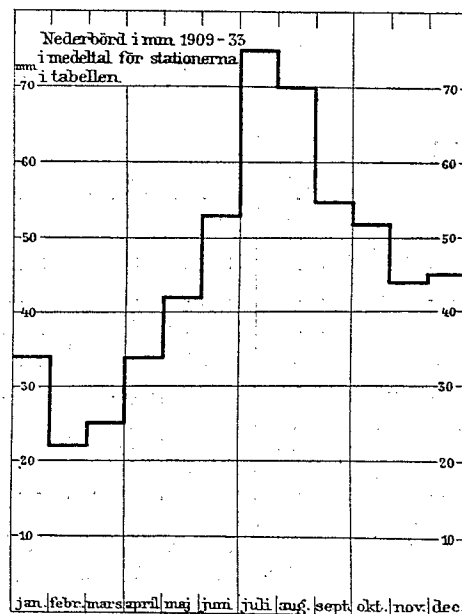
När landet steg upp ur havet voro alla dalgångarna och depressionerna fyllda av vatten, bildande otaliga sjöar. Dessa fingo i dalgångarna särskilt stor utbredning på grund av den ojämna fördelningen av de lösa jordslagen. Många av de små och grunda sjöarna hava under den tid, som förflutit efter istiden, utfyllts genom igenväxning och sedimentavsättning eller delvis urtappats genom inverkan av landhöjning och erosion. I stället hava uppstått kärr och mossar. Dessa äro därför mycket vanliga inom området men de äro oftast små, beroende på frånvaron av större sammanhängande plåtland. Vattendragen åtföljas understundom av små fält av svåmlera och svåmsand.

Som Nyköpingsåns källsjö kan räknas Tisaren. Från utloppet av denna sjö rinner ån i östlig riktning, följande förkastningsbranten i söder. Den passerar sjöarna Sottern, Örlången och Högsjön, kommer därefter ut på den bördiga Vingåkersslätten och genomrinner Kolsnaren och Viren. I sistnämnda sjö mottager den Forsaån från Tisaren m. fl. sjöar. Tisaren ligger 100 m ö. h. och Viren 33 m ö. h., varför ån på den mellanliggande sträckan sänkt sig 67 m. Vid utloppet av Viren bildas Gennefallet. Ån passerar härefter flera småsjöar skilda åt av korta strömsträckor med låga fall samt genomrinner den stora sjön Yngaren. Sedan den ytterligare passerat Hallbosjön kommer den in i den långa, slingrande, med djupa vikar försedda sjön Långhalsen. Denna sjö är ett uppsamlingsbäcken för flera tillflöden, avvattnande en mängd sjöar belägna inom Södermanlands centrala delar. Det förnämsta av dessa är Husbyån, som bl. a. avvattnar den stora sjön Båven. Vid Täckhammar lämnar ån, som egentligen först nu benämnes Nyköpingsån, Långhalsen och utfaller snart efteråt i Östersjön efter att hava bildat ganska betydande fall vid Harg och Nyköping.

Nyköpingsåns område är relativt nederbördsfattigt. Inom större delen av området torde nederbörden sålunda hålla sig mellan 500 och 600 mm. I tabellen hava sammanställts medeltal för tiden 1909—33 för nederbördsstationer inom eller i närheten av flodområdet, avsedda att visa den ungefärliga nederbördsfördelningen. Då observationerna för några av stationerna varit ofullständiga, har en omräkning för dessa verkställts till den nämnda perioden med hjälp av en närbelägen station med fullständig serie. Stationernas läge framgår av den före texten stående kartskissen, där även den normala årsnederbörden vid varje station är angiven.

Av de anförda stationerna har Törntorp, belägen på höglandet väster om området på en höjd av 175 m ö. h., den största nederbörden med 709 mm och

Nederbörd.

Medelnederbörd i mm 1909—33.

Stationsnamn	Be-teck-ning	Höjd ö. h. m	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	År
153 Törntorp	T	175	50	33	39	48	54	63	83	85	66	67	60	61	709
163 Skrubby	Sb	65	23	16	20	28	42	58	71	72	54	45	37	32	498
164 Älvesta	Äv	55	22	16	18	29	42	53	64	69	43	41	38	34	469
572 Segersjö	S	27	28	21	15	27	42	57	73	78	49	43	38	41	512
233 Högsjö	Hö	69	34	22	26	33	48	61	79	68	57	52	44	45	569
276 Finspång	F	45	38	24	26	37	42	57	72	71	57	51	45	46	566
1122 Kalbo	Ka	70	31	23	28	33	39	50	70	65	55	50	41	45	530
239 Hult	Ht	70	41	23	25	38	44	61	75	75	61	59	47	48	597
235 Bie	B	60	38	25	29	41	45	58	80	70	59	55	48	51	599
1757 Katrineholm	Kh	45	34	25	26	36	51	56	79	70	57	55	46	55	590
238 Älberga	Äb	25	32	21	25	35	41	61	75	71	57	54	48	45	565
823 Valinge	Ve	22	34	23	26	33	38	48	76	69	53	52	46	45	543
1121 Hedenlunda	H	30	33	23	23	34	42	48	78	72	57	53	43	44	550
1401 Flen	Fl	35	35	22	25	36	40	48	75	65	53	56	44	43	542
236 Malmköping	Mg	55	33	20	25	36	43	53	75	69	59	57	46	48	564
1716 Rosenlund	Ro	41	33	26	27	29	39	45	71	65	59	50	47	49	540
1403 Solbacka	So	30	27	18	18	27	38	47	78	69	48	49	38	34	491
1222 Åkers styckebruk	Ås	20	30	18	20	30	38	52	77	71	55	50	42	43	526
1707 Lindö	Lö	18	45	24	28	35	35	41	78	64	54	49	43	49	545
237 Nyköping	N	18	39	23	24	34	38	51	67	68	54	55	46	46	545
Medeltal		49	34	22	25	34	42	53	75	70	55	52	44	45	552

Älvesta, som ligger inom slättbygden norr om området på en höjd av 55 m ö. h., den minsta med 469 mm. Sommaren och hösten är betydligt mera nederbördsrika än vintern och våren. Juli och augusti är de nederbördsrikaste månaderna med 75 och 70 mm samt februari och mars de nederbördsfattigaste med 22 och 25 mm. Under tiden 1909—33 hava inträffat tre utpräglade torrår, 1914, 1921 och 1933, då nederbörden i Nyköping uppgick till resp. 410, 403 och 390 mm. År med rikligaste nederbörd hava varit 1912, 1916 och 1927. Nederbörden i Nyköping uppgick dessa år till resp. 695, 770 och 684 mm.

Nyköpingsåns nederbördsområde är vid utloppet av Viren 1 465 kvkm, vid utloppet av Hallbosjön 1 982 kvkm, vid utloppet av Långhalsen 3 578 kvkm och vid mynningen 3 623 kvkm. Åns största tillflöden är Forsån, som infaller i Viren och har ett nederbördsområde av 733 kvkm samt Vadsbroån och Husbyån, som infalla i Långhalsen och vilkas nederbördsområden är resp. 419 och 834 kvkm. Övriga tillflöden är helt små. Störst bland dessa är Vadstorsån, som har ett nederbördsområde av 100 kvkm och utfaller i Yngaren.

Området är mycket sjörikt. Sjöarealen utgör således, överslagsvis beräknad, 190 kvkm vid Virens utlopp och 580 kvkm vid mynningen motsvarande 13 och 16 % av resp. områden. De största sjöarnas arealer hava sammanställts i nedanstående tabell i enlighet med tillgängliga uppgifter.

Tisaren	15 kvkm	Näsnaren	8 kvkm
Sottern	29 »	Hallbosjön	12 »
Kolsnaren	12 »	Långhalsen	43 »
Näsnaren (vid Katrineholm)	5 »	Valdemaren	6 »
Viren	12 »	Båven	67 »
Regnaren	8 »	Sjöar på samma nivå som	
Hunn	14 »	Båven	7 »
Tisnaren	39 »	Uren	7 »
Yngaren	50 »	Lidsjön	9 »

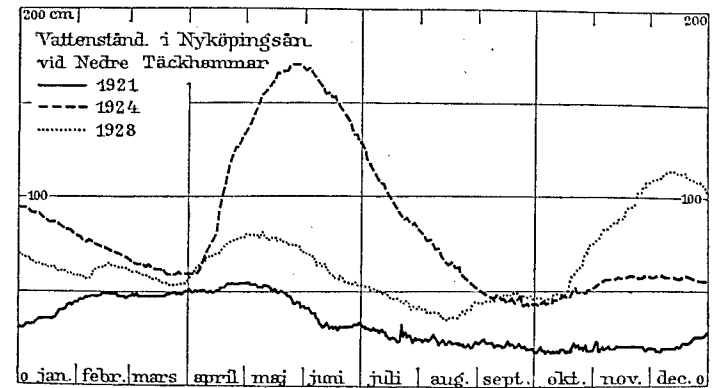
Vattenstånd. Vattenståndsobservationer inom denna del av Nyköpingsån föreliggande från Krämbol (Viren, $\frac{1}{6}$ 1910— $\frac{25}{10}$ 1931), Åkerö (Yngaren, $\frac{20}{4}$ 1908— $\frac{29}{2}$ 1924), Ekeby (Yngaren, $\frac{16}{3}$ 1912— $\frac{1}{7}$ 1914, $\frac{1}{1}$ 1916— $\frac{29}{12}$ 1920), Länninge (Hallbosjön, $\frac{21}{4}$ 1908— $\frac{25}{8}$ 1920), Vrena (Hallbosjön, $\frac{1}{5}$ 1918— $\frac{31}{12}$ 1922), Hallbosjön (Hallbosjön, från $\frac{2}{12}$ 1933), Vrenaby ($\frac{10}{4}$ 1918— $\frac{30}{12}$ 1922), Dagöholm (Långhalsen, $\frac{2}{3}$ 1910— $\frac{28}{10}$ 1922), Lagmansö (Långhalsen, $\frac{4}{5}$ 1910— $\frac{29}{4}$ 1922), Skogstorp (Långhalsen, $\frac{10}{4}$ 1908— $\frac{30}{12}$ 1922), Övre Täckhammar (Långhalsen, $\frac{20}{4}$ 1908— $\frac{28}{12}$ 1912), Spånga (Långhalsen, $\frac{10}{4}$ 1908— $\frac{30}{12}$ 1922), Nedre Täckhammar (från $\frac{1}{1}$ 1909), Kristineholm ($\frac{10}{12}$ 1910— $\frac{31}{3}$ 1912), Övre Nyköping ($\frac{1}{6}$ 1907— $\frac{31}{12}$ 1920) och Nedre Nyköping ($\frac{1}{6}$ 1909— $\frac{31}{12}$ 1920). Med hjälp av de dagligen eller några gånger i veckan avlästa vattenstånden hava uträknats karakteristiska vattenstånd vid nedanstående stationer varvid, där serierna icke varit fullständiga, värdena erhållits medelst relation med en närbelägen station. Värdena äro sammanställda i nedanstående tabell:

Karakteristiska vattenstånd.

Station och period	Högsta hög- vatten- yta m ö. h.	Normal hög- vatten- yta m ö. h.	Normal medel- vatten- yta m ö. h.	Lägsta medel- vatten- yta m ö. h.	Normal låg- vatten- yta m ö. h.	Lägsta låg- vatten- yta m ö. h.
Viren, Krämbol, 1921—30	34.05	33.56	33.22	33.08	33.04	32.92
» » 1911—14, 18—20	34.26	33.87	33.31	33.22	33.08	32.97
Yngaren, Åkerö, 1909—23	20.43	19.71	19.19	18.92	18.85	18.59
Hallbosjön, Länninge, 1909—19	20.30	19.65	19.13	18.83	18.81	18.56
Vrenaby, 1909—22	[19.95]	19.32	18.92	18.72	18.67	[18.52]
Långhalsen, Skogstorp, 1909—22	19.88	19.22	18.66	18.38	18.32	18.06
Nedre Täckhammar, 1909—22	19.54	19.00	18.54	18.32	18.26	18.05
» » 1909—33	19.72	19.02	18.57	18.32	18.27	18.05

En föreställning om vattenståndets årliga variation erhålles av diagrammet, som framställer vattenståndet vid Nedre Täckhammar under några karakteristiska år. Av dessa år var 1921 ett utpräglat torrår, 1924 ett år med

ovanligt hög och långvarig vårflod samt 1928 ett år med ovanligt stark höstflod. Vattendraget har i regel högvatten på våren och lågvatten på sommaren eller den tidigare delen av hösten. Maximum har i medeltal inträffat i maj, minimum i september. På hösten inträffar vanligen ett flöde, som i undantagsfall är större än vårflödet, och på vintern ett lågvatten, som är mer utpräglat ju kallare och långvarigare vintern är. Detta lågvatten är nästan alltid betydligt högre än sommarlågvattnet.

Vattenståndsvariationerna i Nyköpingsån äro förhållandevis små och för-siggå tämligen långsamt på grund av de många sjöarnas utjämnande in-verkan. Härigenom bliva också alla förändringar försenade, så att hög- och lågvatten komma att inträffa senare än i närbelägna vattendrag med mindre sjöareal.

Vattenmängdsmätningar hava utförts vid Virens, Hallbosjöns och Långhalsens utlopp samt avbördningskurvor uppgjorts vid samtliga dessa platser. Med hjälp av avbördningskurvorna och de avlästa vattenstånden vid resp. Krämbol, Länninge och Nedre Täckhammar hava dagliga vattenmängder, månadsmedia och karakteristiska vattenmängder uträknats vid Virens utlopp för tiden 1921—1930, vid Hallbosjöns utlopp för tiden 1909—1919 och vid Långhalsens utlopp för tiden 1909—1933.

Avbördningskurvorna för de två förstnämnda platserna äro rätt osäkra. Av-rinningsvärdena vid Virens och Hallbosjöns utlopp hänföra till tiden 1909—1933 med hjälp av motsvarande värden vid Långhalsens utlopp visa större avvikelser, än som med hänsyn till de likartade områdena synas sannolika. De för varje avsnitt av vattendraget i tabellen å sid. 3 angivna karakteristiska vattenmängderna hava därför beräknats på grundval av de vid Långhalsens utlopp erhållna värdena. Dessa värden motsvara ungefär medeltalet av av-rinningen vid Virens och Hallbosjöns utlopp.

Månadsmedia och karakteristiska vattenmängder vid Virens, Hallbosjöns och Långhalsens utlopp äro sammanställda i nedanstående tabeller:

Nederbördsområden samt medelvattenmängd och medelavrinning för månad och år.

Station och period	Neder-börds-område i kvkm	Medelvattenmängd i kbm per sek. Medelavrinning i liter per sek. och kvkm												
		jan.	febr.	mars	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	år
Virens utl. (1921—30)	1 465	10.0	8.9	10.1	13.6	16.8	13.8	9.3	7.6	7.3	8.7	11.8	12.0	10.8
Hallbosjöns utl. (1909—19)	1 982	6.8	6.1	6.9	9.3	11.5	9.1	6.3	5.2	5.0	5.9	8.1	8.2	7.4
Långhalsens utl. (1909—33)	3 580	15.2	15.0	14.2	16.5	20.1	14.7	10.8	9.1	7.4	6.6	8.4	13.1	12.6
		7.7	7.6	7.2	8.3	10.1	7.4	5.4	4.6	3.7	3.3	4.2	6.6	6.4
		26.9	27.1	26.6	31.4	38.6	31.0	20.8	15.7	13.9	14.6	19.7	24.9	24.2
		7.5	7.6	7.4	8.8	10.8	8.7	5.8	4.4	3.9	4.1	5.5	7.0	6.8

Karakteristiska vattenmängder och motsvarande avrinning.

	Virens utl. 1921—30		Hallbosjöns utl. 1909—19		Långhalsens utl. 1909—33	
	kbm/sek.	1/s. km ²	kbm/sek.	1/s. km ²	kbm/sek.	1/s. km ²
Högsta högvattenmängd	48	33	55	28	104	29
Normal »	24.5	16.7	30	15.1	52	14.5
» medelvattenmängd	10.8	7.4	12.6	6.4	24.2	6.8
Lägsta »	6.0	4.1	4.4	2.2	10.7	3.0
Vattenmängd med 50 % varaktighet	8.8	6.0	10.7	5.4	20.8	5.8
Normal 6-månadersvattenmängd .	8.9	6.1	10.9	5.5	21.5	6.0
Lägsta »	4.7	3.2	4.2	2.1	9.3	2.6
Vattenmängd med 75 % varaktighet	6.3	4.3	5.9	3.0	12.5	3.5
Normal 9-månadersvattenmängd .	7.0	4.8	7.1	3.6	14.7	4.1
Lägsta »	3.1	2.1	1.4	0.7	3.6	1.0
Normal lågvattenmängd	4.9	3.3	4.1	2.1	9.0	2.5
Lägsta »	2.1	1.4	0.8	0.4	2.1	0.6

Avrinningsvaraktighet i dagar per år.

Avrinning i 1/s. km ²	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10	15	20
Virens utl. 1921—30	365	357	326	291	225	182	147	121	91	73	27	10
Hallbosjöns utl. 1909—19	348	320	275	238	201	156	132	110	90	63	15	5
Långhalsens utl. 1909—33	361	333	300	257	220	175	142	112	98	70	17	5

Avrinningens variation åskådliggöres av diagrammen, som framställa av-rinningen dels i medeltal för tiden 1909—1933, dels för torråret 1921 och

Vatten-mängder.

Fallsträckans benämning.	Avstånd från mynningen km	Nederbördsområde kvkm	Medelvattenyta m ö. h.	Fallhöjd m	Vattenmängd i kbm per sek.										Turbineffekt i hk $\eta = 75\%$								Instal- lerad turbin- effekt hk	
					Låg- vatten- mängd.		Vattenmängd med var- aktighet av				Medel- vatten- mängd.		Hög- vatten- mängd.		Lågvatten- effekt.		Effekt med varaktighet av				Medelvatten- effekt.			
					Låg- sta.	Nor- mal.	75 %		50 %		Låg- sta.	Nor- mal.	Låg- sta.	Nor- mal.	Låg- sta.	Nor- mal.	75 %		50 %		Låg- sta.	Nor- mal.		
							Lägsta års- värde.	Hela perio- den.	Lägsta års- värde.	Hela perio- den.							Lägsta års- värde.	Hela perio- den.	Lägsta års- värde.	Hela perio- den.				
Hargsfallet	13.1		18.6	0.1	2.1	9.0	3.6	13	9.3	21	11	24	52	104	2	9	4	13	9	21	11	24		
	12.9		17.4	1.2	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	25	110	43	160	110	250	130	290		
	12.1		17.3	0.1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	2	9	4	13	9	21	11	24		
	11.9		17.2	0.1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	2	9	4	13	9	21	11	24		
	7.6		17.2	0.0	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	—	—	—	—	—	—	—	—		
	7.4		16.9	0.3	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	6	27	11	39	28	63	33	72		
	5.4	3610	16.8	0.1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	2	9	4	13	9	21	11	24		
Periodenfallet	5.4		10.7	6.1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	53	105	130	550	220	790	570	1230	670	1460	1200
	2.4		10.4	0.3	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	6	27	11	39	28	63	33	72		
Forsfallet	2.4		8.4	2.0	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	42	180	72	260	190	420	220	480	460	
	1.8		8.2	0.2	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	4	18	7	26	19	42	22	48		
Storhusfallet	1.8		6.3	1.9	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	40	170	68	250	180	400	210	460	500	
	1.4		6.1	0.2	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	4	18	7	26	19	42	22	48		
Korsbrofallet	1.4		0.7	5.4	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	110	490	190	700	500	1130	590	1300	820	
	0.9		0.6	0.1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	2	9	4	13	9	21	11	24		
	0.9		0.1	0.5	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	10	45	18	65	46	100	55	120		
	0.0	3620	0.0	0.1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	2	9	4	13	9	21	11	24		

Avvägda fixpunkter och peglar.

Förklaringar.

Nyköpingsån avvägdes år 1932. Avvägningen är utförd en gång mellan Viren och Harg och 2 gånger nedom sistnämnda plats. Den utgår från ett flertal fixpunkter, utsatta och avvägda av Rikets allm. kartverk.

△ Järndubb (Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt), Koppardubb (Rikets allmänna kartverk, Mässingsdubb (av lektor Westman utsatta fixar) eller Järndubb (Privat ägare). — v = vänster strand, h = höger strand, — st. = sten, — bg. = berg.

Km fr. mynningen	Beskrivning	Höjd över havet m	Km fr. mynningen	Beskrivning	Höjd över havet m
Karta R 65			29.8 v	Pegel 65—1273 Hallbosjön. 0-pkt. $\frac{3}{5}$ 34	18.42
70.8 h	Pegel 65—628 Krämbol. Slutat. 0-pkt.	32.84	29.8 v	△ 5989 st. Hallbosjön, i vänstra landfästet till bron, uppströmsidan, ca 1 m från broppningen. Horizontal dubb	19.80
70.8 h	△ 3468 st. Krämbol b, vid sjöutloppet, i stort stenblock, dubben märkt W13.	34.03	29.5 h	△ 2089 st. Vrenaby a, 3 m ovan Kvarnbron. Horizontal dubb	19.06
70.3 v	△ 5798 bg. Genne a, vid Genne och Krämbols kraftstation, i mot ån sluttande berghäll, horisontalt inslagen dubb mellan stagen till (1932) pegeln.	32.11	29.5 h	△ 2090 bg. Vrenaby b, omkring 25 m nedom sektionen vid Kvarnbron. Horizontal dubb	19.45
70.3 v	△ 4237 bg. Genne b, 14 m NO om v. intagsluckans v. uppströmsörn, 11.5 m N om kraftstations NV hörn, 14.3 m SO om förrädsbyggnads NO hörn, 3.7 m N om vägmitt, O delen av flat berghäll.	34.41	29.5 h	Pegel 65—988 Vrenaby. Slutat. 0-pkt.	17.82
Karta R 66			28 h	Pegel 65—390 Skogstorp. Slutat. 0-pkt.	17.74
65.5 h	5799 st. Djulö kvarn, borrhål i sten vid Djulö kvarn vid landsvägen Djulö—Forsa, där väg till Trolldal tager av, NNV om vägs- skälstriangel, 3 m N om landsvägen, 9 m VSV om sydvästra hörnet av lada samt 4 dm över vägbanan.	29.42	28 h	△ 5783 st. Skogstorp, vid Skogstorp ca 700 m VNV Mjälån. Horizontal dubb i stort stenblock i strandlinjen med vertikala sidor, påle av trä strax juvid.	19.32
58.0 v	△ 5796 st. Forssjö bruk, vid Forssjö bruk, mitt på udden SV om disponentbostaden, 31 m V om landsvägen vid sjöns norra utlopp i låg jordfast sten. Dubben omkring 3 cm hög.	27.10	15.5 h	Pegel 65—635 Övre Täckhammar. Slutat. 0-pkt.	17.76
52.6 v	△ 5795 bg. Eriksberg a, vid Eriksberg VNV om kvarnen, SO om växthuset. Järndubb omkring 5 cm hög i högsta partiet av ryggförmig berghäll, som skjuter ut i vattnet ungefär i förlängningen av västra långsidan till trädgårdsmästarebostaden, 2 m N om hållens mot sjön stupande sida samt ca 1.2 m över vattenytan.	25.65	15.5 h	△ 5782 bg. Övre Täckhammar, vid Täckhammars gård och dess båt- brygga, strax V om stigen som leder ned till denna och ca 4 m från strandlinjen vid lågvatten, i plan håll i markens plan.	19.54
52.6	△ 5794 st. Eriksberg b, vid Eriksberg och Djulfors kvarn i stor sten ute i sjön, ca 25 m från norra stranden vid utloppet. Fixen utgöres av topp till järnögla för bomfäste. Dämmningsgräns för Djulfors kvarn.	24.45	15.2 h	Pegel 65—359 Spånga. Slutat. 0-pkt.	17.76
49.7 v	△ 5793 st. Åtorp, ca 400 m NO övre gården i Åtorp å lövskoget- beväxt ång, ca 32 m från strandläntan och 60 m nedströms gårdes- gård, nära toppen av stor sten. Å motsatta stranden skogsbväxt kulle.	27.10	15.2 h	△ 5781 bg. Spånga b, ca 700 m V om Spånga vid utloppet ur Lång- halsen i stort bergpartis nedströmsida, där berget stupar lodrätt ned mot vattenytan, horisontal hakdubb.	18.93
47.3 h	△ 5792 st. Åkfors a, NV om Åkfors vid landsvägen Björkvik—Eriks- berg, där denna skär Nyköpingsån (Åkforsån), 19 m S om sydvästra hörnet av betongbron, i meterhögt stenblock.	30.07	15.2 h	△ 5780 bg. Spånga a, ca 700 m V om Spånga vid utloppet ur Lång- halsen i stort bergpartis nedströmsida, där berget stupar lodrätt ned mot vattenytan, horisontal hakdubb.	18.57
46.7 v	△ 5791 bg. Åkfors b, triangel i berg, vid Åkfors kraftstation, ca 4 m uppströms bron i mot ån sluttande mindre berghäll, triangels av- planade nedströmspets. Dämmningsgräns för Åkfors kraftstation.	22.77	14.5 h	Pegel 65—148 Nedre Täckhammar. 0-pkt. $\frac{20}{100}$ 32	18.01
44 h	△ 5790 st. Hovsta, S om Hovsta herrgårdsbyggnad, 1 m V om kanten av körväg ned till sjön, NV om västra gaveln av vagnslider, 22 m N om mitten av vägtriangel, därifrån väg går i sydostlig riktning mellan uthuslängorna.	29.48	14.5 h	△ 5779 bg. Nedre Täckhammar a, ca 32 m nedom bron, vid vilken pegeln har sin plats, ca 10 m från strandlinje, nära markytan.	19.44
38 v	Pegel 65—386 Åkerö. Slutat. 0-pkt.	17.91	14.5	△ 5779 bg. Nedre Täckhammar b, vid Täckhammars bro i norra änd- dan av en liten holme i Nyköpingsån, NNV om västra landfästet, 22 m NNV om bronns norra långsida, 4 m S om bergets norra ända samt ungefär 1.8 m över medelvattenstånd.	20.34
38 v	△ 5789 st. Åkerö b, ca 1 km NNO Åkerö vid Yngarens norra strand och Hässelängens skogvaktareboställe. Horizontal inslagen mässings- dubb i stor sten belägen 10 steg V om bryggan.	19.73	13.1 v	△ 5778 bg. Kristineholm b, vid Kristineholm ca 15 m SV om gång- bron över Nyköpingsån och lika mycket NO om mindre gul stugas norra gavel i sluttande berghäll nära dess högsta del och intill gräs- kant. Dubb med kvadratisk genomskärning och märkt 1922.	22.27
38 v	△ 5788 st. Åkerö a, ca 1 km NNO Åkerö vid Yngarens norra strand och Hässelängens skogvaktareboställe. Horizontal järndubb i stor sten belägen 10 steg V om bryggan.	19.72	Karta R 56		
37.1 v	△ 5787 st. Sjölanda, ca 1 km VNV Sjölanda vid åns utflöde ur Yng- arens, i linje med motsatta stranden i stor sten i strandlinjen strax uppströms mindre stråk.	19.67	12.0 v	△ 5777 bg. Skresta, 400 m VNV Skresta gård, i kröken, där åns lopp ändrar sig från VSV-lig till SSO-lig, i stort klipparti, 50 m uppströms anläggning för ålfiske, 10 m nedströms själva åkröken, i lägre ryggåsförmigt parti i strandlinjen.	19.58
33.2 v	△ 5786 st. Skräddaretorp, ca 1.2 km OSO om Skräddaretorp, där vägen korsar ån, uppströmsidan av bronns landfäste, strax intill där brobanan börjar.	22.96	10.4 v	△ 5776 bg. Nystugan, NNV om Nystugan vid landsvägen Harg—Täck- hammar, i mot landsvägen utskjutande avsprängd mindre berghäll, 111 m NNV om norra gaveln till Nystugans manbyggnad, 1 m O om väggkanten samt ungefär 0.5 m över vägbanan.	22.71
	Pegel 65—387 Länninge. Slutat. 0-pkt.	17.99	10.1 v	△ 5775 st. Bönsta, ca 700 m NNV Bönsta, 150 m SSO mindre gård (Nystugan) vid vägen, i stort block i vägens västra kant, ca 1 m under vägens plan.	19.78
	△ 5785 bg. Länninge a, vid Länninge båtbygga ca 8 m v om rött skjul i högsta punkten av stor berghäll.	20.85	7.9 v	△ 5774 bg. Broby, ca 500 m V om Broby gård invid stort stenröse å gårde, ca 150 m från ån, i håll vid rösets fot å dess västra sida obetydligt över markens plan.	23.94
30.0 v	△ 5987 st. Vrena a, ca 200 m uppströms landsvägsbron, ca 25 m upp- ströms stuga med gaveln mot sjön, i uppströmsidan av stort kull- rigt block i själva strandkanten. Horizontal dubb.	19.27	6.5	△ 5773 bg. Harg a, i slät mot Nyköpingsån avsprängd berghäll vid bron över åns södra gren, 4 m O landsvägsbronns nordöstra landfäste samt 3 dm under brobanan.	19.88
30.0 h	△ 5988 bg. Vrena b, ca 200 m uppströms landsvägsbron och ca 20 m nedströms markerad berggulle. Horizontal dubb.	19.42	6.5	○ 5773 bg. Harg b, ring i berg vid Harg 1.8 m SV om kvarnarren- datorsbyggnadens sydöstra hörn. Regleringsåx.	19.17
29.8 v	△ 5784 bg. Vrena c, vid Vrena och vägsål, där väg tager av från landsvägen Bettna—Vrena till Vrena kyrka och stationen, rakt V om vägtriangelns mitt, 20 m NV om mitten av gaveln till ett mindre hus, 4 m SV om landsvägsporten samt ungefär 1.2 m över densamma i toppen av slät, kullrig berghäll.	29.20	2.4	△ 5771 st. Nyköping Perioden, vid A. B. Periodens Bomullsspinneri i damnbrons uppströmsida, i vänstra bropelaren, horisontal järndubb. Dämmningsgräns.	10.41
			1.8 h	△ 5770 bg. Nyköping Fors fabriker, vid A. B. Fors Ullspinneris fabriker och kraftstation, strax uppströms dambron och mindre rött skjul, i mot ån sluttande håll, den längst uppströms belägna av när- liggande dubbar. Dämmningsgräns.	8.18
			1.4 h	△ 5769 st. Nyköpings belysningsverk, vid Västra Kvarngatan, där dambron börjar; uppströms densamma och mitt för elektricitetsver- ket, horisontal dubb. Dämmningsgräns.	6.06
			1.1 h	Pegel 65—149 Övre Nyköping. Slutat.	
			1.1 h	△ 5768 st. Nyköping Behmbron, strax nedströms Behmbron i större sten i strandkanten.	1.47
			0.9 v	△ 5767 bg. Nyköping Korsbron, strax uppströms Korsbron vid Kors- brofallet.	0.66
			0.2 v	Pegel 65—636 Nedre Nyköping. 0-pkt. $\frac{16}{100}$ 32	— 0.52
			0.2 v	△ 5766 Nyköpings hamn, i betong vid gamla tullhusets (nu, 1932, hamn- kontor) trappa, i dess norra sida, horisontal dubb.	0.48

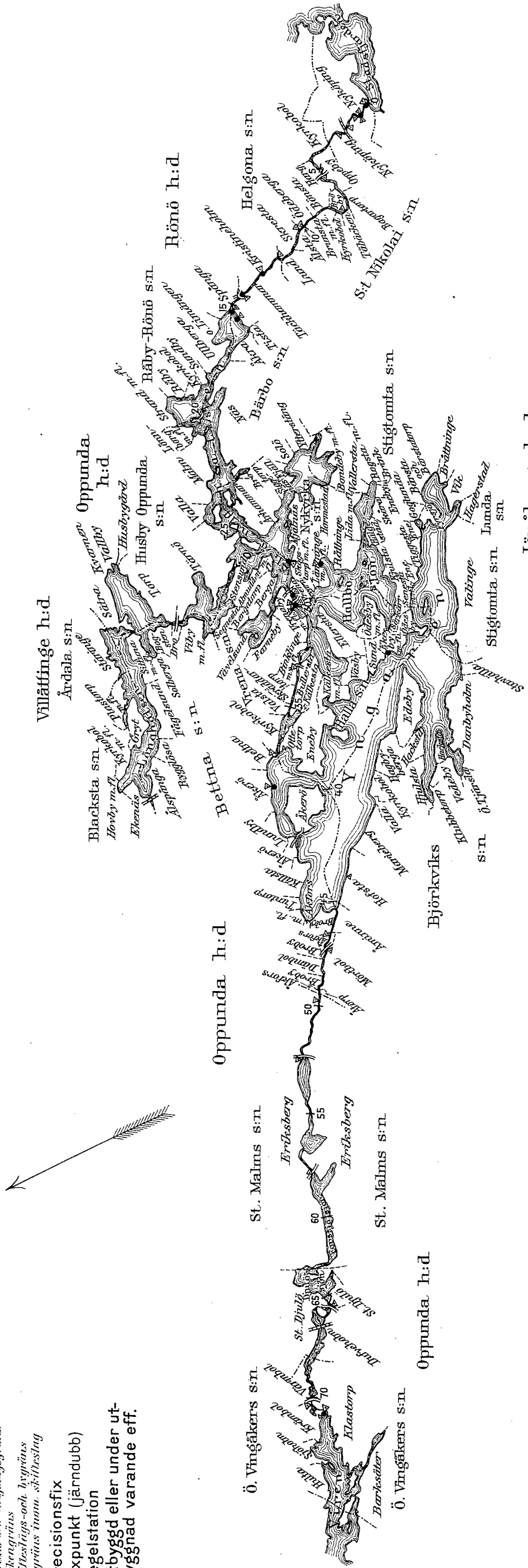

NYKÖPINGSÅN

Km 0-70.8

Blad 65.1 Storchusfallet
Huvudflod : 65 Nyköpingsån

- +++ Bäckgräns
- Årrens- och tingslagsgräns
- Sockengräns
- Skiftesläggs- och bygräns
- ..... Bygräns inom skifteslag
- ✱ Precisionsfix
- ▲ Fixpunkt (järndubb)
- Pegelstation
- Utbyggd eller under utbyggnad varande eff.

SKALA 1:200 000

